

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ФИНАНСИТЕ

Изх. №

София, 2022 г.

ПРОЕКТ!

ДО

МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ДОКЛАД
ОТ

РОСИЦА ВЕЛКОВА – ЖЕЛЕВА - МИНИСТЪР НА ФИНАНСИТЕ

ОТНОСНО: Проект на Постановление на Министерския съвет за координация по прилагането на ограничителните мерки на Европейския съюз и проект на Решение на Министерския съвет за отмяна на Решение № 789 на Министерския съвет от 2022 г. за създаване на Координационна група по прилагането на ограничителните мерки на Европейския съюз

**УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОДА ЗАМЕСТНИК МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛИ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА МИНИСТРИ,**

На основание чл. 31, ал. 2 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация (УПМСНА), внасям за разглеждане проект на Постановление на Министерския съвет за координация по прилагането на ограничителните мерки на Европейския съюз и проект на Решение на Министерския съвет за отмяна на Решение № 789 на Министерския съвет от 2022 г. за създаване на Координационна група по прилагането на ограничителните мерки на Европейския съюз.

Проектът на постановление има за цел създаването на нормативна уредба на отношенията във връзка с координацията в Република България на действията на националните органи по прилагането на ограничителните мерки, приети с актове на Европейския съюз на основание чл. 215 от Договора за функционирането на Европейския съюз, както и въвеждането на единна институционална структура по въпроси, свързани с прилагането на санкциите, работеща при кратки срокове и ясно дефинирани процедури в услуга на гражданите и действащите в Република България икономически оператори.

Република България като държава членка на Европейския съюз (ЕС) и

пребиваващите на нейна територия физически и юридически лица имат задължението да спазват и прилагат приеманите с регламенти на ЕС ограничителни мерки, които са директно приложими във вътрешното право.

Със заповед Р-82/17.06.2019 г. на министър-председателя на Република България е сформирана междуведомствена работна група с цел изготвяне на законопроект за международните ограничителни мерки. В работната група не се постигна съгласие по два основни въпроса: определяне на компетентен орган за изпълнение на ограничителната мярка „замразяване на активи и икономически ресурси“ и даване на разрешение за освобождаване от действието ѝ при наличие на предвидените в закона предпоставки. С предлагания проект на постановление се дава възможност тези въпроси да намерят възможното в рамките на естеството на акта (нормативен административен акт на Министерския съвет) решение.

Същевременно, след началото на военните действия в Украйна на 24 февруари 2022 г., динамиката и обхватът на приеманите от ЕС санкции се увеличиха драстично, а прилагането на ограничителните мерки на ЕС от държавите членки навлезе във все повече сфери на социално-икономическите отношения. Последното предпостави възникването на множество практически казуси при прилагането на ограничителните мерки от държавите членки на ЕС, включително на българска територия. Като пример могат да бъдат посочени:

- постъпващи запитвания в министерствата по отношение идентифицирането на свързаност със санкционирани лица и предоставяне на разяснения или тълкуване на различни разпоредби при прилагането на ограничителните мерки на ЕС;
- искания за предоставяне на разрешения за освобождаване от определени ограничителни мерки, когато такава възможност е предвидена в актовете на ЕС, в т.ч.: за предоставяне на разрешения за изпълнението на договори, сключени преди въвеждането на ограничителните мерки; при възлагането на обществени поръчки; при закупуването, вноса или трансфера на суров нефт, превозван по море, и на нефтопродукти с произход от Русия или изнасяни от Русия; за разрешения за отпускане на финансови средства от замразени банкови активи на санкционирани лица, и други.

Изложените обстоятелства, както и очевидната неспособност години наред да се подготви и предложи подходяща законова уредба на въпроси, които в последните месеци придобиват острота и изискват адекватни решения, дадох повод на Министерството на финансите, макар материята да попада основно в обхвата на дейност на Министерството на външните работи, да предприеме действия за изготвянето на представения проект на постановление. Представеният проекта на постановление се основава на изготвен от Министерството на външните работи и Министерството на правосъдието през м. септември 2022 г. проект на постановление в изпълнение на решение от оперативен съвещание на Министерския съвет, който беше съгласуван по чл. 32 от УПМСНА (с писмо, изх. № 04-01-1533 от 19.09.2022 г. на МВнР), но досега не е внесен за разглеждане от Министерския съвет.

С оглед директния ефект на европейските регламенти не се налага с нормативен акт изрично да се регламентират задълженията на физическите и юридическите лица. Не така обаче стои въпросът с определянето на компетентните органи по прилагането на национално ниво на ограничителните мерки, на органите, които ще разрешават предоставяне или отказ от предоставяне на дерогация по европейските регламенти и други въпроси, които изискват приемането на национална уредба, за да се осигури прилагането на санкциите. Също така, с проекта на постановление се цели ясно отграничаване на функции на компетентни органи по спазване прилагането на санкции, както и определяне на орган, предоставящ разрешения за освобождаване от определени

ограничителни мерки, предвидени в актовете на Европейския съюз.

За целта с приложения проект на постановление се предлага определянето на функциите на различните държавни органи и създаването на координационен механизъм за прилагане на санкциите на ЕС в Република България посредством създаването на Междуведомствен съвет по прилагането на ограничителните мерки на ЕС, чиито функции ще бъдат:

- предоставяне на насоки и указания по въпроси относно прилагането на ограничителните мерки на Европейския съюз, нуждаещи се от допълнително изясняване;
- разглеждане на въпроси, свързани с установяването на обхвата, съдържанието или действието на ограничителните мерки;
- наблюдаване спазването на ограничителните мерки на Европейския съюз и координиране прилагането на ограничителните мерки на Европейския съюз, които са от компетентността на повече от едно министерство или ведомство;
- съгласуване на проекти на актове, с които Министерският съвет предоставя или отказва да предостави разрешения за освобождаване от действието на определени ограничителни мерки, предвидени в актовете на ЕС.

Междуведомственият съвет ще поддържа списък за разпределението на отговорностите между органите на изпълнителната власт. Изготвянето и актуализирането на списък за разпределението на отговорностите между органите на изпълнителната власт за подготовка и внасяне на предложения на актове за предоставяне или за отказ от предоставяне на дерогации за разглеждане от Министерския съвет и на доклади с предложения по предоставяне на насоки и указания или за разглеждане на въпроси, свързани с установяване на обхвата на ограничителните мерки, ще се извършва в зависимост от сферата на компетентност, в която попада целеният с ограничителната мярка или изключенията от нея резултат.

Определените като компетентни министерства и ведомства следва да информират своевременно националния координатор за резултатите от извършването от тях наблюдение и контрол по спазването на ограничителните мерки на ЕС, а чрез Министерството на външните работи - и Европейската комисия (ЕК), по установения за това ред.

С оглед спецификата на контрол и предоставянето на дерогация във връзка с финансовите ограничителни мерки, с проекта на постановление се предлага участието в работата на Междуведомствения съвет от страна на представители на Българската народна банка (БНБ) и Комисията за финансов надзор (КФН). Предвид факта, че двата органа осъществяват надзор съобразно секторната си компетентност, върху лицата, извършващи дейност в банковия и небанков финансов сектор, и липсата на законодателни изменения на този етап, вменияващи изрични правомощия на БНБ и КФН по контрол върху поднадзорните им лица във връзка с европейските регламенти, въвеждащи ограничителни мерки, с проекта на постановление се предлага БНБ и КФН да участват със съвещателен глас в работата на Междуведомствения съвет, при отчитане на специализираната им експертиза във финансовия сектор, а поднадзорните им лица да им докладват относно прилагането на ограничителните мерки. Посоченото отчита предвидените към настоящия момент правомощия на двата органа спрямо поднадзорните им лица в областта на банковия и небанков финансов сектор, като същевременно цели да подпомогне изпълнението на задължението на България за предоставяне на информация до Европейската комисия относно прилаганите ограничителни мерки от държавите членки.

С проекта на постановление се предлага в рамките на Междуведомствения съвет

да се съгласуват проектите на решения на Министерския съвет, с които се предоставят разрешения за освобождаване от действието на определени ограничителни мерки, предвидени в актовете на Европейския съюз, които ще се внасят от съответните министерства, съобразно разпределението по компетентност.

Предлаганият проект на постановление отчита водещата роля на министъра на външните работи по въпросите на общата външна политика и политика за сигурност на ЕС, в т.ч. в процеса на приемане на ограничителните мерки от ЕС по отношение на трети страни, физически или юридически лица, недържавни групи или образувания, на наличието на администрация, която го подпомага при изпълнението на тези функции (вкл. създадено звено с юридическа експертиза в специализираната администрация), както и натрупания в Министерството на външните работи дългогодишен опит и експертиза. По тази причина министърът на външните работи е предложен за председател на Междуведомствения съвет за прилагане на ограничителните мерки на ЕС, както и за национален координатор по прилагането на ограничителните мерки.

Определянето на национален координатор е необходимо с оглед създадената ad hoc работна група на високо равнище по прилагането на ограничителните мерки на ЕС към Европейската комисия, ръководена от комисаря по финансова стабилност, финансови услуги и съюз на капиталовите пазари Марейд Макгинес, чието първо заседание беше проведено през октомври 2022 г. Целта на работната група на високо ниво ще бъде ефективното прилагане на ограничителните мерки, необходимостта от колективен отговор и трансграничен подход, включително по отношение опитите за заобикаляне на санкциите от Русия през определени трети страни, както и с цел подпомагане на сътрудничеството между държавите членки на най-високо експертно равнище. Определянето на министъра на външните работи за национален координатор, който ще участва в ad hoc работна група на високо равнище по прилагането на ограничителните мерки на ЕС произтича от очертаната по-горе компетентност по въпросите на общата външна политика и политика за сигурност на ЕС и е в унисон с подхода, следван логично от повечето държави членки в ЕС¹. По този начин ще се осигури ефективното представителство на България в работната група, съответстващо на обичайния подход и на останалите държави членки. В тази връзка и след направено проучване на практиките на държавите членки, с проекта на постановление се предлага отмяната на Решение № 789 на Министерския съвет от 2022 г. за създаване на Координационна група по прилагането на ограничителните мерки на Европейския съюз, с което като временна мярка с оглед предстоящата среща на работната група към ЕК за национален координатор за България е определен заместник – министър на финансите.

В изпълнение на чл. 20, ал. 2 от Закона за нормативните актове е извършена частична предварителна оценка на въздействието на проекта на постановление и е получено становище по нея от дирекция „Модернизация на администрацията“ на Министерския съвет.

По проекта на постановление е проведена обществена консултация, като резултатите от нея са отразени в приложената справка в табличен вид, публикувана на

¹ Съгласно направено проучване на практиките на другите държави членки, към 21 октомври 2022 г., 12 държави членки са определили за свои национални координатори високопоставени служители от Министерство на външните работи, както следва: Италия, Испания, Австрия, Швеция, Финландия, Полша, Люксембург, Словения, Словакия, Литва, Естония, Хърватия, Германия (двама представители - един от министерството на външните работи, един от министерство на икономиката). Участието в срещата на РГ към ЕК през октомври 2022 г. от страна на останалите държави членки, които още не са определили национален координатор, е осигурено от високопоставени представители на Министерството на външните работи.

интернет страницата на Министерството на финансите.

Предлаганият проект на постановление на Министерския съвет не води до въздействие върху държавния бюджет, поради което е изготвена финансова обосновка по приложение № 2.2 към чл. 35, ал. 1, т. 4, буква „б“ от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация. Прилагането на постановлението не е свързано с допълнителни разходи/трансфери/други плащания, или финансови средства от страна на лицата.

Проектът на постановление цели създаване на механизъм за национална координация с цел осигуряване на условия за прилагането на европейските регламенти в националното законодателство, което не налага изготвяне на справка за съответствието му с европейското право. Регламентите на ЕС са пряко приложими в държавите членки, като е допустимо на национално равнище да се приемат нормативни актове, необходими за ефективното им прилагане, какъвто е и предлаганият проект на постановление.

Проектите на постановление и решение на Министерския съвет са съгласувани по реда на чл. 32 от УПМСНА, като становищата са отразени в приложената към доклада справка в табличен вид.

**УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОДА ЗАМЕСТНИК МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛИ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА МИНИСТРИ,**

С оглед на гореизложеното и на основание чл. 8, ал. 2 от УПМСНА, предлагам Министерският съвет да приеме приложените проекти на постановление и решение..

ПРИЛОЖЕНИЯ:

1. Проект на Постановление на Министерския съвет;
2. Проект на решение на Министерския съвет;
3. Частична предварителна оценка на въздействието на проекта на постановление;
4. Становище на дирекция „Модернизация на администрацията“, Администрация на Министерския съвет;
5. Финансови обосновки към проектите на постановление и решение;
6. Справка за получените становища по чл. 32 от УПМСНА;
7. Справка за проведената обществена консултация;
8. Проект на съобщение за средствата за масово осведомяване.

МИНИСТЪР НА ФИНАНСИТЕ

РОСИЦА ВЕЛКОВА –ЖЕЛЕВА